

Franciszek Marduła

Pierwsze skrzypce zbudował w 1928 r. W 1945 roku otworzył pracownię lutniczą w Zakopanem. Po wojnie łączył działalność twórczą z pracą pedagogiczną. W latach 1952-1972 nauczyciel lutnictwa: początkowo w Liceum Technik Plastycznych w Zakopanem, od 1959r. do przejścia na emeryturę - w utworzonym z Jego inicjatywy Technikum Budowy Instrumentów Lutniczych w Nowym Targu. Była to pierwsza samodzielna szkoła lutnicza w Polsce i jedna z nielicznych w Europie.

Z wielką pasją przekazywał swoim uczniom pomnażane przez lata umiejętności, doświadczenia i zapał. Zyskał tym ich ogromny szacunek i uznanie. Około 40 absolwentów szkół lutniczych odbyło praktyki w jego pracowni. Był nie tylko ich doradcą w sprawach zawodowych, umożliwił korzystanie z własnej pracowni a nawet mieszkania, ale też służył radą i pomocą w trudnych sytuacjach życiowych. Z ogromną życzliwością dzielił się swoim doświadczeniem i nowatorskimi przemyśleniami, służył radą, pomocą i otaczał opieką młodych adeptów sztuki lutniczej. Kilka dziesiątków jego wychowanków działa z wielkim powodzeniem w wielu ośrodkach muzycznych w kraju i za granicą. Są to doskonali lutnicy, twórcy wyróżniani i nagradzani na najbardziej prestiżowych międzynarodowych konkursach lutniczych. Zyskał też ogromny szacunek i uznanie lutników zagranicznych, którzy odbywali staż lutniczy w jego pracowni a obecnie są znanymi i cenionymi lutnikami w swoich krajach.

Zbudował ponad 600 instrumentów, w tym: skrzypce, altówki, wiolonczele, kontrabasy, gitary, a także instrumenty historyczne: viole da gamba, viole d'amore i inne. Instrumenty te spotkać można nie tylko w kraju, ale także na estradach koncertowych w wielu krajach świata.

Dzieła Franciszka Marduły były prezentowane, nagradzane i wyróżniane na licznych krajowych i zagranicznych konkursach i wystawach:

- **1955 r.** - na I Ogólnopolskim Konkursie Lutniczym w Warszawie
- IV wyróżnienie za skrzypce
- **1959 r.** - na Światowej Wystawie Współczesnej Altówki w Ascola Piceno we Włoszech - srebrny medal.
- W latach: **1960, 1963, 1967, 1972** - udział w Międzynarodowych Konkursach Lutniczych na kwartety im. Królowej Elżbiety w Liege w Belgii. W **1967 i 1972 r.** - finalista tych Konkursów.
- W latach: **1957, 1967, 1972, 1977, 1981** - udział w Międzynarodowych Konkursach Lutniczych im. H. Wieniawskiego w Poznaniu . W **1977 r.** laureat V nagrody
- W latach: **1979, 1982, 1985** - udział w Międzynarodowych Konkursach Lutniczych im. A. Stradivariego i Wystawach Instrumentów Konkursowych w Cremonie.

Swój dorobek twórczy prezentował również na wielu wystawach zbiorowych, organizowanych przez Związek Polskich Artystów Lutników, a także wystawach indywidualnych, m.in.: 1979 r. - Frankfurt, 1979 r. - BWA w Zakopanem, 1988 r. - Muzeum im. A. Glinki w Moskwie, 1995 r. - Filharmonia Narodowa w Warszawie, 1998 r. - wystawa indywidualna w Willi Koliba w Zakopanem „Franciszek Marduła i jego pasje” i kolejne w latach 2000 - 2007 r. - pt. „Artystyczne lutnictwo Podhala” w Zakopanem

Bardzo aktywnie działał społecznie w Związku Polskich Artystów Lutników. Pełnił szereg funkcji we władzach. Od momentu wstąpienia do ZPAL w 1955 r.,

zorganizował i zainicjował wiele przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji polskiej sztuki lutniczej, np.: seminaria, kursy, plenery dla młodych lutników, koncerty na współczesnych polskich instrumentach.

Za wybitne osiągnięcia twórcze, za pracę pedagogiczną i wychowawczą oraz aktywną działalność społeczną w 1988 roku Związek Polskich Artystów Lutników nadał mu godność członka honorowego ZPAL. Za działalność twórczą, pedagogiczną i społeczną, uhonorowany został licznymi wyróżnieniami, nagrodami regionalnymi, resortowymi i państwowymi: Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Odszedł z naszych szeregów Mistrz sztuki lutniczej, najwybitniejsza postać powojennego polskiego lutnictwa artystycznego. Pozostawił imponujący dorobek twórczy, wzbogacający polskie dziedzictwo kulturowe, dorobek wzbudzający podziw i szacunek nie tylko polskiego ale i światowego środowiska kulturalnego.